JOSEFINA DE LA TORRE

Josefina de la Torrek **prestakuntza artistiko zabala jaso zuen** txikitatik: musika, kantua eta poesia ikasi zituen, eta oso gazterik hasi zen idazten. 27ko belaunaldiko idazleekin zuen harremana Madrilen sendotu zen, Néstor de la Torre margolariaren inguruan; han, Federico García Lorca eta beste hainbat pertsonaia ezagutu zituen. Ernestina de Champourcinekin batera, **Gerardo Diegok 1934ko bere antologia ospetsuan sartu zituen bi emakume bakarretako bat izan zen**.

Bere lehen liburuak, Versos y estampas (1927), Pedro Salinasen hitzaurrea du. Salinasek «muchacha-isla» deitu zion, haren poesian paisaiak eta uharte-nortasunak zuten garrantzia nabarmenduz. Ezaugarri horiek Poemas de la isla (1930) lanean ere ageri dira. Baina Josefina de la Torre **artista polifazetikoa** izan zen. Gerra ondoren, abeslari, konpositore, antzerki-, zinema- eta irrati-aktore, gidoilari eta eleberrigile aritu zen.

Marzo incompleto lanarekin, isilaldi luze baten ondoren 1968an argitaratua, **haren poesiak ahots intimoago eta pertsonalago baterantz egin zuen**. Medida del tiempo (1989) lanean, berriz, memoria, denboraren joana eta bere belaunaldiaren esperientzia landu zituen. Madrilen hil zen 2002an, eta prentsak «**27ko belaunaldiaren azken bizirik iraun zuena**» zela esan zuen.

NIRE BURUAREN BILA NABIL, ETA EZ DUT AURKITZEN

Nire buruaren bila nabil, eta ez dut aurkitzen.
Nire baitako horma ilunetan barrena nabil,
isiltasunari eta hutsune dorpe honi galdezka,
eta ez dut nire zalantzen oihartzunean asmatzen.
Ez dut neure burua aurkitzen.
Eta orain, lotan bezala noa ilunpeetan,
bazter guztietako gaua haztatuz.
Eta ezin izan nintzen lur, ez esentzia, ez harmonia,
fruitu, soinu, sorkuntza, unibertso baitira.
Ez, pixkanaka desegite motel eta etsigarri hau ez,
zauri den oro galdera bihurtzen duena.
Eta nire baitako horma gorretan barrena nabil,
nire itzala aurkituko dudan unearen zain.

